„ASOCIAȚIUNEA" SIBIIU

Anul al 56-lea
12 Pagini

EXEMPLARUL { In România 3 lei / In străinătate 6 lei

Nr. 65 Miercuri 8 Martie 1939
12 Pagini P IIII

Taxa poștală plătită în numerar conform aprobării dir. G-le P. T. T. No. 120. 288/932

ABONAMENTE
IN ȚARA
Lei 200 pe 3 luni
Lei 380 pe 6 luni. Lei 750 pe 12 luni. O lună Lei 80
In străinătate în raport cu tarifuł poștal și valuta

UNIVERSUL

ABONAMENTE
IN ȚARĂ
pe un an la
UNIVERSUL COPIILOR
ZIARUL CĂLĂTORIILOR,
VESELIA, RADIO UNIV.
și UNIV. LITERAR câte 220 lei
ILUSTR. ROMÂNĂ
și UNIV.-SPORT
câte 500 lei

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN
Proprietar:
„UNIVERSUL" S. A.
Inscris sub Nr. 160 Trib. Ilfov

CELE DIN URMA ȘTIRI DIN LUMEA INTREAGA, TELEGRAFICE ȘI TELEFONICE
REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: BUCUREȘTI, STR. BREZOIANU No. 23-25
CENTRALA TELEFONICA A ZIARULUI: 3.30.10: SECRETARIATUL DE REDACȚIE: 3.30.15

DIRECTOR
ȘI ADMINISTRATOR DELEGAT
STELIAN POPESCU

PROTECȚIA VICTIMELOR CIRCULAȚIEI

Odată cu intensificarea circulației mecanice, în chip fatal a sporit și numărul accidentelor datorite acestui mijloc de transport. De aci și necesitatea adoptării unei legislații speciale de proteguire a victimelor, ce s'a resimțit în mai toate țările civilizate, legislație menită să dea satisfacție justă persoanelor vătămate, fără greutățile și tărăgănelile inerente jurisdicției comune. In ce privește protejarea victimelor în accidentele de cale ferată și aviație, legislația specială a fost mai de mult introdusă și ea a făcut azi pași serioși în direcția unei aderări internaționale pe bază de reciprocitate, stabilită pe cale de convenții. Mai puțin introdusă însă este reglementarea răspunderii vinovaților și ocrotirii victimelor, în caz de accidente datorite tracțiunii automobile.

In general statele care au adoptat principiul desdăunării sumare a victimei, au ales ca mijloc practic de realizare a acestui rezultat: asigurarea obligatorie contra daunelor pricinuite terților, cu prevederea unui privilegiu legal de primul rang în favoarea persoanei lezate asupra creanței asiguratului față de societatea asigurătoare.

Legislații întemeiate pe acest principiu au fost introduse până acum în Europa, în țări ca Anglia, statele scandinave, Cehoslovacia, Elveția, Luxemburg și sunt în pregătire în Germania, Italia, etc.

Ca mijloc de control și de constrângere s'a adoptat măsura de a nu se elibera permisul de circulație decât sub condiția poliței de asigurare specială, permis care poate fi retras în cazul când din vreo cauză oarecare asigurarea n'ar mai funcționa.

Dar chiar înconjurat de aceste măsuri de garanție, sistemul încă prezintă dificultăți și lacune, pe care proiectul german și cel italian — ultimele elaborări în materie — încearcă să le înlăture.

Așa, de pildă, după relatările foarte interesante pe care le publică asupra acestui subiect d. Hans Ullrich, membru al Academiei de drept german, în ultimul număr din „L'Economie Internationale", în caz când efectul asigurării s'ar întâmpla să fie anulat sau suspendat, din cauză că asiguratul nu și-ar fi executat obligațiile, ori ar fi în întârziere cu plata primelor sau în cazul când accidentul s'ar produce în intervalul dintre expirarea contractului de asigurare și retragerea permisului de circulație, s'a prevăzut în acest scop o anumită perioadă după notificarea către autoritățile polițienești a încetării contractului de asigurare, în timpul căreea efectul contractului să fie menținut în folosul persoanei vătămate.

Iar în cazul când vehiculul asigurat și-ar schimba proprietarul, contractul va continua să fie valabil față de noul proprietar, acesta având totuși dreptul să-l rezilieze.

Deasemeni, în cazul când accidentul ar fi provocat de un vehicul care circula ilegal, s'a căutat putința de a îndemniza victima cu ajutorul creierii anticipate a unui fond special cu această destinație.

Dar când accidentul este provocat de un vehicul aparținând unui proprietar din altă țară? In sistemul german s'a adoptat măsura introdusă și la autorizațiile de „survol" ale avioanelor străine, a obligativității de a prezenta la trecerea frontierii germane dovada existenții contractului de asigurare, pe care trebue s'o aibă proprietarul sau conducătorul automobilului imatriculat în altă țară.

O bună funcționare a acestui sistem de reglementare necesită însă, încheierea de acorduri în acest senz cu țările vecine, privitor la reglementarea indemnităților și recunoașterea companiilor de asigurare străine.

Acesta ar fi, deci, abia un pas spre necesitatea unor acorduri internaționale generalizate, având ca punct de plecare asigurarea obligatorie în circulația automobilă, pentru desdăunarea terților accidentați.

Pentru latura ei juridică și social-umană, problema trebue să ne intereseze cu drept cuvânt.

Flota republicană spaniolă dela Cartagina s'au revoltat

Unitățile și populația invitate să treacă de partea naționaliștilor

Burgos 5 (Rador). — Corespondentul agenției D. N. B transmite:

Postul de radio republican dela Cartagina a anunțat azi, Duminică dimineață, pe neașteptate, că o mare parte din flota spaniolă republicană s'a revoltat contra autorităților republicane și că se pune la dispoziția generalului Franco.

Postul de radio de mai sus a invitat populația Cartaginei să adere la revoltă, să treacă de partea naționaliștilor și să se prezinte imediat la cazărmile marinei.

Emisiunea s'a terminat prin intonarea imnului „Falangelor" și prin strigăte de „Arriba Espana".

La scurt timp după ora 10 postul a anunțat că artileria de coastă este de partea revoltaților și că ea a adresat un ultimatum tuturor vaselor republicane să arboreze pavilionul alb.

In caz contrar, artileria de coastă va deschide focul.

După puțin timp postul de radio a anunțat că trupele navale, câteva vase de război și populația orașului s'au revoltat contra dominației republicane.

Forturile de coastă „Galeras Moros" și „San Julian" sunt deasemeni de partea revoltaților.

La ora 11,30 postul de radio Cartagina a anunțat că se află din nou în mâinile republicanilor spanioli.

Forțe republicane au reocupat Cartagina și au început operațiile de curățire.

*

Barcelona, 5 (Rador). — *Unitățile flotei naționaliste spaniole au plecat la Cartagina imediat ce au aflat vestea că parte din flota republicană și din populația Cartaginei s'a revoltat.*

Se afirmă aici că manifestații călduroase s'au desfășurat la Cartagina în favoarea Spaniei naționaliste.

Deasemeni se declară că în portul Cartagina se află toată flota republicană. Câteva crucișetoare republicane ar fi încercat să părăsească portul.

Republicanii desmint știrea

Gibraltar 5 (Rador). — *Corespondentul agenției Havas transmite:*

Iată noui știri asupra încercării de rebeliune militară, care s'a produs Duminică la Cartagena, parvenite la Gibraltar:

Duminică dimineața postul de radiodifuziune Cartagena a anunțat în emisiunea sa că orașul s'ar fi predat în mâinile autorităților naționaliste.

Mai târziu, aceiași stațiune de radio, într'o altă emisiune, a afirmat că prima știre este complect lipsită de temei. Se explică apoi că un anumit număr de partizani ai generalului Franco reușiseră să pună mâna pe stațiunea de radiodifuziune și începuseră să difuzeze mesajul.

Ceva mai târziu, postul de radio Cartagena a anunțat că partizanii generalului Franco, care puseseră mâna pe post, au fost arestați. In cursul luptei iscate, cea mai mare parte dintre ei au fost omoriți cu focuri de armă.

Postul a adăugat că în oraș a fost restabilit calmul.

Se află, pe de altă parte, că contratorpilorul englez „Boadicea" a sosit la Cartagena.

Mișcarea a fost înăbușită

Madrid, 5 (Rador). — Un comunicat al prezidenției consiliului de miniștri anunță că rebeliunea dela Cartagena a fost înăbușită.

Grație măsurilor luate de urgență de guvern pentru reprimarea răscoalei, Cartagena se afla la ora 18 în întregime în mâinile autorităților republicane.

Flota republicană și trupele trimise la Cartagena au avut o atitudine extrem de leală și de hotărîtă.

Actualmente se procedează la judecarea celor arestați. Mișcarea a fost făcută de elemente izolate.

D. Negrin hotărât să reziste

Madrid, 5 Rador. — D. Negrin, ministrul apărării naționale al guvernului republican, a publicat o circulară prin care arată că actualul grup al armatelor din regiunea de centru și sud a Spaniei a fost disolvat.

Corpurile de trupă care compun actualmente acest grup și cele ce s'ar constitui în viitor vor depinde direct de d. Negrin prin intermediul statului major.

Această hotărîre, notează corespondentul agenției „Havas", are o mare importanță, deoarece dovedește teza rezistenței cu orice preț din partea d-lui Negrin.

Aniversarea patronului liceului „G. Șincai"

Asistența ascultând cuvântările
(Darea de seamă în corpul ziarului)

A dispărut cea mai veche cafenea din lume

EA SE GASEA LA ISTAMBUL

Istanbul, 5 (Radio-Central). Ieri s'a închis la Istambul cea mai veche cafenea din lume.

Această cafenea a fost deschisă în anul 1540.

Timp de 200 ani, a fost proprietatea unei familii, trecând apoi în alte mâini.

Cafeneaua a fost închisă, întrucât clădirea în care se afla a fost dărâmată.

xX○●●Xx

Incendiu într'o mină din Polonia

Varșovia, 5 (Radio-Central). — **Aseară a isbucnit un incendiu în mina de cărbuni Bielozoviece, care aparține societății franco-poloneze „Skarbofer".**

Din cauza incendiului, 45 mineri au fost izolați în galerii.

După sforțări uriașe depuse de pompieri și mineri, 40 lucrători au putut fi salvați. Ceilalți cinci au rămas închiși în mină.

xX○●○Xx

Ciocnirea a trei automobile

— 5 MORȚI —

Washington, 5 (Rador). — **Cinci persoane și-au găsit moartea într'o ciocnire între trei automobile.**

Alte cinci persoane au fost rănite.

Accidentul se datorește ploii.

xxx◆xxx

Tezaurul spaniol vândut de republicani unei societăți belgiene?

La începutul lunii trecute treceau granița spaniolă, pe la Perthus, 14 camioane cu valize, în care vameșii francezi au observat sigiliile Băncii Spaniei. Casele conțineau monede, lingouri, giuvaere și obiecte de preț.

In aceiași zi, 4 Februarie, șapte vagoane plumbuite treceau granița cu destinația Paris și aveau acelaș conținut.

Toate acestea au fost cerute de o „societate belgiană de întreprinderi generale", care a și introdus o cerere judecătoriei din Céret. Advocatul societății belgiene a susținut că acest tesaur a fost vândut de guvernul republican unei societăți belgiene, iar purtătorul de cuvânt al guvernului spaniol a confirmat acest fapt.

Pe de altă parte, reprezentantul lui Banque de France la Burgos a susținut că procesul acesta se mai desbate azi în fața tribunalului Seine, așa că judecătorii din Céret și-au declinat competența rămânând ca tribunalul Seinei să se pronunțe asupra acestui caz.

Pentru construirea canalului Marea Baltică-Marea Neagră

Serviciul special al „Universului"

Varșovia, 5 (Radio-Central). — *Sub președinția colonelului Kovalevski, s'a ținut ieri la Varșovia adunarea generală constituantă a unui comitet care are drept scop organizarea pregătirilor în vederea construirii unui canal între Marea Baltică și Marea Neagră.*

Acest canal urmează să treacă prin Vistula, San, Prut și Dunăre, până la Marea Neagră.

Comitetul este compus din numeroși savanți, geologi, experți economici și financiari.

Starea lui Gandhi s'a agravat

Soția sa a fost adusă de autorități la căpătâiul bolnavului

Bombay, 5 (Rador). — Corespondentul agenției „Reuter" anunță din Rajkot:

Starea lui Mahatma Gandhi se înrăutățește.

El are tensiunea arterială mai ridicată decât deobiceiu. Se simte slăbit din ce în ce mai mult și noaptea trecută a fost agitat.

Soția lui Gandhi, deținută din ziua de 3 Februarie într'o tabără de concentrare, pentru campania de nesupunere civilă la care a participat, a fost condusă de autorități la căpătâiul soțului său, la Rajkot.

400 mii de voluntari în serviciul militar britanic

Londra, 5 (Rador). — **Sir John Anderson, lordul sigiliului privat și ministru al apărării civile, vorbind la un banchet al ziariștilor din Glasgow, și-a exprimat deplina satisfacție pentru progresele realizate în executarea planului serviciului național.**

Sir John Anderson a subliniat în deosebi statisticile recrutării până la 18 Februarie, cari arată că circa 400.000 voluntari s'au angajat în diferite ramuri ale serviciului național.

Amănunte asupra catastrofei aeriene de pe Coasta de Azur

Victimele sunt 10 ofițeri germani

Paris, 5 (Rador). — **Ancheta făcută cu privire la avionul sfărâmat găsit în regiunea, Roubion, pe coasta de Azur, pe un munte, a stabilit că pe bordul aparatului se aflau 10 persoane.**

Din îmbrăcămintea victimelor s'a constatat că este vorba de 10 ofițeri din aviația militară germană.

Au fost astfel identificați, după hârtiile găsite asupra lor, pilotul Willy Wohlecke, născut la Eibeck în anul 1912, domiciliat la Berlin și observatorul Walter Stul, în vârstă de 29 ani.

Avionul este din serviciul civil, cu patru motoare, din serviciul liniei Berlin-Barcelona-via Roma-insulele Baleare. In zilele de 22 și 23 Februarie avionul făcuse escală la Palma de Majorca.

Cadavrele victimelor vor fi transportate ulterior la Beuil, timpul fiind azi foarte defavorabil.

Tragica moarte a unei bătrâne

A LUAT FOC ȘI A ARS DE VIE

Timișoara, 5 Martie

O mare nenorocire s'a întâmplat azi d. a. în com. Recaș.

Pe când bătrâna Ecaterina Lantz, în etate de 82 de ani, pregătea cina, în jurul mașinei de gătit, din motive ce nu se cunosc încă, i-a luat foc îmbrăcămintea.

La strigătele disperate ale bătrânei, vecinii au sărit să-i dea ajutor, însă bătrâna, transformată într'o torță vie, a încetat din viață după câteva minute, în chinuri groaznice.

xX○●●○Xx

Rusia contribue la ajutorarea refugiaților spanioli

Paris, 5 (Radio-Central). — **D. Bonnet, ministrul de externe, a primit azi în audiență pe ambasadorul sovietic, care i-a comunicat că Rusia este dispusă să contribue cu cinci milioane franci francezi la cheltuelile pentru întreținerea și adăpostirea în Franța a refugiaților spanioli.**

Alte condamnări la moarte în Rusia

Moscova, 5 (Rador). — *Tribunalul din Moscova a condamnat la moarte pe recidivistul Cișkov, acuzat de a fi omorât pe constructorul de automobile Iakovlev, cu scopul de a-l jefui.*

Un complice al lui Cișkov a fost condamnat la 10 ani închisoare, iar alți 4 complici au fost condamnați la pedepse variind între munca silnică și închisoare.

*

Moscova, 5 (Rador). — **Tribunalul din Leningrad a condamnat la moarte pe doi spioni.**

Ziarele nu publică decât inițialele celor doi spioni.

Unul a fost arestat pe când trecea clandestin frontiera. El servea de agent de legătură cu serviciul de spionaj dintr'o țară totalitară.

Al doilea spion ocupa o mică slujbă într'o organizație sovietică agricolă. La el s'au găsit numeroase documente interesând apărarea națională, gata de a fi expediate în străinătate.

Anglia vrea să impartă Palestina in cantoane

Azi se va hotări soarta conferinței

Serviciul special al „Universului"

Londra, 5 (Radio-Central). — **„Sunday Times" afirmă că guvernul britanic va juca mâine ultimul atou spre a salva conferința Palestinei.**

Guvernul va propune organizarea Palestinei în cantoane, după exemplul Elveției.

Anglia speră că evreii vor fi dispuși să continue tratativele pe această bază.

Luni seara, reprezentanții guvernului britanic și cei ai evreilor palestinieni se vor întruni într'o ședință, care va fi hotărîtoare pentru soarta conferinței Palestinei.

Ziarul afirmă mai departe că guvernul englez exercită o mare presiune asupra evreilor și i-a avertizat să nu-și asume răspunderea pentru eșuarea conferinței.

In cazul când evreii nu vor ceda față de propunerile britanice, s'ar putea produce o răceală între evrei și Anglia, tocmai într'un timp când evreii au nevoe mare de Anglia.

Ciocniri zilnice in Palestina

Descoperirea unui depozit de arme

Ierusalim, 5 (Rador). — **Cu ocazia unei percheziții, făcută la colinele din apropiere de Tulkarem de un detașament din trupele britanice, au fost găsite 7 arme, o mare cantitate de muniții și materii explozibile.**

Aci se crede că era instalat cartierul general al teroriștilor arabi din regiunea Tulkarem.

In apropiere de Hebron au fost omorâți 2 arabi în cursul unei ciocniri cu trupele engleze.

Mai mulți arabi au fost răniți.

NOTE

Ghicitori și cărturărese...

Dacă vechiul Egipt își avea magii lui, neîntrecuți în dezlegarea viselor, augurii lumii romane citeau viitorul, — celor cari-i solicitau, — în viscerele animalelor oferite spre sacrificare sau în zborul pasărilor. Nu strică să ne amintim, însă, și spusele lui Cicero, că augurii în chestiune își surădeau pe furiș, în chip de tăcută înțelegere, atunci când se 'ntâlneau în practicarea îndeletnicirii lor aducătoare de multe pungi cu sesterți... Azi, ca și atunci, mult așteptatul noroc este plătit, de naivi, cu monedă sunătoare...

Casta magilor, cu sau fără înalte chivere și lungi bărbi asiriene, la fel cu aceea a vracilor cari, la miez de noapte, evocă duhurile necurate, cu ajutorul unui ban de aur, a supraviețuit, ajungând până la noi. Și tot așa au supraviețuit urmașele inspiratei Pythia, care, — fie vorba 'ntre noi, — acolo la Delphi, prin dublul sens al profețiilor ei, făcea mai mult dovada importanței virgulei pusă la loc cuvenit, decât preziceri...

Etern, — ca și prostia omenească, — ghicitorul trăiește, în mijlocul triburilor sălbatece, unde câteodată e și mare-preot, în strălucitele metropole europene, unde e mai totdeauna escroc, și până și'n București, unde o duce tare greu... Ați observat că mai toți acești făuritori ai norocului altora stau pe la mahala, în niște mizere odăi, totdeauna în fundul curții?..

Cărțile de dat, zugrăvite pe tablă la poartă sau puse în geam, chiamă, cu o formidabilă putere de atracție, lume mult mai numeroasă decât își închipuie unii din noi.. Vine acolo o lume, desigur nefericită, dar în aceeaș măsură și pervertită sufletește. Sunt făpturi cari uită că nimeni nu-i poate zmulge lui Dumnezeu taina zilei de mâine. și cari amintesc pe așa zisa credincioasă care, la biserică, dă un acatist să-i moară vecina de vis-à-vis.. — *M. Negru*

xX○●○Xx

INMORMÂNTAREA PROFESORULUI Dr. GEROTA

Mulțimea împrejurul mormântului
(Darea de seamă în corpul ziarului)

Cheltuelile armatei britanice din cauza crizei din Septembrie

Serviciul special al „Universului"

Londra, 5 (Radio-Central). — **Dintr'o informație a ministerului apărării naționale, criza din Septembrie a produs numai amiralității britanice cheltueli cari se ridică la suma de 1.716 mii lire sterline.**

Armata și marina britanică au cheltuit în total din cauza crizei internaționale din Septembrie suma de 2.280.000 lire sterline. Cheltuelile acestea s'au făcut cu concentrarea rezerviștilor. Cheltuelile au fost acoperite din economiile bugetare realizate de armata și marina engleză